

ȘTIINȚA AGROALIMENTARĂ ȘI PROGRAMUL CADRU 7

Acad. Boris GAINA

*Coordonator al Subsecției științe agricole,
AȘM*

The collaboration of scientists working in agriculture and food industry in the Republic of Moldova with colleagues from EU countries, including the Framework Programme 7, will allow solving many important problems of our economy and will allow the preparation of highly qualified staff. Our gain will consist in the increasing of methodological and logistic levels of food research in the scientific community.

Potențialul științific al Republicii Moldova este unul înalt, recunoscut și consistent, însă valorificarea lui solicită o colaborare tot mai strânsă cu cercetătorii din țările Uniunii Europene. Grație reformelor reușite, realizate în țară în ultimii 7-8 ani, precum și investițiilor realizate, centrele de cercetare/dezvoltare au fost dotate cu utilaj modern, a fost actualizată baza metodologică a studiilor practice în toate domeniile prioritare.

În același timp, cerințele față de nivelul metodologic, logistic și științific în vederea realizării cu succes a programelor sau proiectelor naționale și internaționale au crescut considerabil, fapt ce necesită în continuare dotarea adecvată și complexă a laboratoarelor științifice din țara noastră. Însă situația economică actuală din Republica Moldova nu permite reutilizarea și modernizarea unităților de cercetare agroalimentară la nivelul cerințelor europene; totodată vectorul politicii naționale rămâne a fi, indiscutabil, integrarea în comunitatea țărilor Uniunii Europene.

În această ordine de idei, asocierea noastră la spațiul european de cercetare/dezvoltare, inclusiv la Programul Cadru 7, este un deziderat. El urmează a fi realizat pas cu pas, mai întâi de toate în interesul economiei naționale, în vederea asigurării securității și inofensivității alimentare, a sănătății și calității vieții în Republica Moldova. Cooperarea savanților moldoveni cu cercetătorii din țările Uniunii Europene s-au încununat deseori cu rezultate remarcabile pe plan internațional. De exemplu, doctorul habilitat Boris Boincean, a publicat la prestigioasa editură „Springer”, împreună cu doctorul David Dent (Marea Britanie) și academicianul de onoare al AȘM Igor Krupenikov, monografia „Ecological Principles

for Sustainable Agriculture on Chernozem Soils” (2011). Colaborarea de mai mulți ani a subsemnatului (academicianul Boris Gaina – n. r.) cu profesorul francez Jean-Luis Puech (Franța) s-a finalizat cu implementarea în Moldova și Franța a unei noi tehnologii, editarea unei valoroase lucrări – „Uvologie și Oenologie” (2006) și pregătirea prin cotutelă a unui doctor în științe tehnice (Andrei Prida).

De menționat, că participarea savanților din Republica Moldova, mai cu seamă a celor din comunitatea agroalimentară, în proiectele europene, inclusiv a celor din Programul Cadru 7 necesită mobilizarea tuturor resurselor tehnico-materiale, inclusiv ridicarea nivelului metodologic al investigațiilor, acumularea unor vaste informații vizavi de realizările recente din diverse domenii: biotehnologie, microbiologie, biologie moleculară, preparate fitosanitare, biopreparate pentru agricultura biologică, a celor ce țin de realizarea proceselor fermentative, cunoașterea limbilor moderne (engleza, germana, franceza) etc.

Este indispensabilă și conlucrarea strânsă cu prestigioasele instituții europene și savanți din domeniul agroalimentar și biotehnologic pentru a crea clustere de cercetare/dezvoltare care vor monitoriza riguros pregătirea, prezentarea și realizarea proiectelor spre realizare în Programul Cadru 7. Acest program unic și original al Uniunii Europene deschide posibilități inedite, performanțe necunoscute adineauri, obligațiunile noastre urmând să fie onorate cu prețul multiplelor eforturi intelectuale, spirituale și materiale, iar beneficiile obținute – puse la baza progresului tehnico-științific din Republica Moldova. Nu încapă îndoială că rezultatele cele mai valoroase vor îmbogăți tezaurul științific al întregii comunități științifice mondiale.

Participarea cercetătorilor din complexul agroalimentar al Republicii Moldova la Programul Cadru 7 va urgenda soluționarea multiplelor probleme din sectorul agricol, precum combaterea cancerului bacterian al pomuşoarelor, pomilor și viței de vie, poluarea mediului acvatic și a solurilor de către unitățile de producere agroindustrială, stoparea avansării viermelui vestic al rădăcinilor la porumb – Diabrotica, care a înaintat în ultimii ani din Europa de Vest și penetrează actualmente teritoriul dintre Ungaria și România.

Mai mult decât atât, este evident că în cadrul proiectelor Programului Cadru 7 vor fi elaborate și teze de doctor, extrem de necesare completării școlilor științifice, în primul rând din țara noastră, pentru realizarea acestui deziderat urmând ca programele de studii universitare și postuniversitare (de masterat) și de doctorat să fie ajustate strict la exigențele europene, la cele mondiale.